

Záznam ze setkání PS pro podporu moderních didaktických forem vedoucích k rozvoji klíčových kompetencí

Datum a místo konání: 26. 9. 2023, kancelář MAP, Volnočasové centrum MH, Zámecká 744, Mnichovo Hradiště

Zúčastnily se: Marcela Havlíková Vagaská, Michala Mydlářová, Terezie Nohýnková, Iva Štrojsová, Markéta Tomášová

Omluveni: Blanka Černá, Květa Havlíková, Jana Jedličková, Helena Kaluhová, Hana Skramuská, Stanislava Matulová, Kateřina Vítová, Hana Vrzáňová, Jaroslav Zadražil

Program:

1. Představení, seznámení
2. MAP IV MH – nastavení projektu
3. PS pro klíčové kompetence
4. Regionální učebnice
5. Klíčové kompetence
6. Témata přítomných
7. Termíny schůzek, rozloučení

1. Přivítání, představení, nastavení fungování PS

Členové pracovní skupiny se nejprve vzájemně představili. Vedoucí pracovní skupiny byla ustanovena Mgr. Iva Štrojsová, odborný konzultant pro oblast vzdělávání, učitelka českého jazyka a základů společenských věd (Gymnázium Mnichovo Hradiště).

Přítomní se seznámili s pojetím a frekvencí schůzek PS: min. 4x ročně.

2. MAP IV – nastavení projektu

Iva Štrojsová seznámila přítomné se základními parametry nastavení projektu MAP IV Mnichovohradištsko:

Doba trvání: 7/2023 – 12/2025 = 2,5 roku

Soulad s probíhajícími revizemi RVP (Hlavní směry RVP), se Strategií 2030+

V rámci projektu MAP IV jsou zřízeny tyto povinné pracovní skupiny:

PS pro financování

PS pro rovné příležitosti

PS pro moderní didaktické formy podporující rozvoj klíčových kompetencí

Pro tvorbu regionální učebnice je zřízena podskupina, která se bude primárně na svých schůzkách věnovat právě regionální učebnici. Dále k tématu viz bod Regionální učebnice.

3. PS pro klíčové kompetence

Přítomní se seznámili s náplní a pojetím této pracovní skupiny – krátce nazývané jako PS pro klíčové kompetence. Vzhledem k nastavení projektu MAP IV, který se zaměřuje na podporu rozvíjení klíčových kompetencí, se v povinné PS pro moderní didaktické formy podporující rozvoj klíčových kompetencí setkávají členové PS pro čtenářskou gramotnost, matematickou gramotnost a rozvoj potenciálu v oblasti výchovně vzdělávací.

Společně se budeme věnovat:

- a) projednávání podkladů a dokumentů v rámci místního akčního plánování;
- b) vyměňovat si zkušenosti a odborné znalosti o moderních didaktických formách, metodách, pomůckách a postupech, které vedou k rozvoji klíčových kompetencí dětí a žáků;
- c) identifikovat místní lídry (zpracovaný seznam);
- d) vzdělávat se;
- e) podnikat výjezdy;
- f) diskutovat;
- g) hledat inspirativní publikace (MAPí knihovnička);
- h) ...

Témata PS pro rozvoj moderních didaktických forem (KK) se objevují ve třech implementačních aktivitách:

Moderní didaktické formy

- Podpora moderních didaktických forem vedoucích k rozvoji KK:
  - badatelsky orientované učení;
  - podpora čtení a psaní především metodami kritického myšlení (literární i odborný text, čtení s nečtenáři...);
  - podpora matematické (pre)gramotnosti;
  - kooperativní učení (párové a skupinové učení);
  - využití digitálních technologií ve výuce (např. digitální dovednosti, umělá inteligence ve výuce, Khan Academy);
  - případně další metody aktivního učení.

Regionální vzdělávání a demokratické procesy

- Podpora rozvoje regionálních témat do vzdělávání: regionální identita a vzdělávání (místně zakotvené učení), tvorba regionálně ukotvených materiálů využitelných ve formálním i neformálním vzdělávání (regionální učebnice), učení venku.
- Podpora občanského vzdělávání a rozvoj klíčových kompetencí žáků prostřednictvím aktivit, v nichž jsou žáci aktivními účastníky rozhodovacích procesů – setkávání žákovských samospráv a žákovských komunitních projektů (společná setkávání a vzdělávání žáků z různých škol ORP).
- Podpora principů otevřené školy (sdílení a inspirace příklady dobré praxe, spolupráce k tématům školské rady, rodičovské spolky, komunikace s rodiči a s veřejností, zapojení dětí a žáků i rodičů do chodu školy, konflikty a jejich řešení, participace žáků ve škole a v obci, aktivní občanství).

Rozvoj pedagogických kompetencí, podpora pedagogů

- Spolupráce škol při plánování výuky / vzdělávacích cílů, hodnocení dětí a žáků (např. formativní hodnocení – slovní hodnocení, sebehodnocení, responzivní výuka), vzdělávací koncepce, oborové didaktiky (včetně dramatické výchovy), vyhodnocování pokroku žáka, motivace k učení, styly učení, v podpoře wellbeingu žáků.

Implementační aktivity a PS pro KK

PS pro KK je uvedena u několika implementačních aktivit, s nimiž její práce tematicky souvisí. Jedná se o tyto implementační aktivity. Aktivity si přítomní prošli – pro lepší orientaci toho, co je v rámci projektu připravováno a jak souvisí činnost této PS a implementačními aktivitami.

a) Podpora moderních didaktických forem vedoucích k rozvoji klíčových kompetencí

Realizovány budou vzdělávací a sdílecí akce (seminář/workshop), výjezdy za inspirací / dobrou praxí, bude se tvořit nápadník pro podporu EVVO, zrealizují se i akce pro děti a žáky, setkání s odborníkem pro rodiče a veřejnost. Navazuje se na spolupráci s knihovnou.

Akce budou pojaty tak, aby umožňovaly v největší míře sdílení zkušeností, navazování spolupráce a možnost praktického vyzkoušení si aktivit – zažít si je, získat osobní zkušenost. Důraz je kladen i na reflexi prožitého a na to, aby nejen formální vzdělavatelé, ale i případní zájemci z řad neformálních vzdělavatelů mohli např. přenést podstatu dané metody či formy práce či využít dílčí aktivity při práci s dětmi a žáky (např. hra pro děti, způsob práce v kroužku apod.).

Při plánování aktivit budou využívány materiály vzniklé v rámci projektů OP VVV / OP JAK.

Součástí implementační aktivity je i nákup publikací a dalších materiálů do tzv. MAPí knihovničky.

Jsou zde tyto **implementační aktivity**:

Badatelsky orientovaná výuka a metody aktivního učení

Seminář/workshop pro vzdělavatele z 2. stupně ZŠ 1x

Seminář/workshop pro vzdělavatele z 1. stupně (včetně malotřídek) ZŠ 1x

Akce pro žáky se zaměřením na EVVO (např. exkurze, terénní cvičení apod. – 4 třídy z daného území)

Nápadník EVVO: Tvorba nápadníku aktivit pro EVVO včetně aktivit s prvky badatelsky orientované výuky

Výjezdy za inspirací / příklady dobré praxe pro pedagogy (včetně možného EVVO zaměření) 2x za projekt

Diskuse k badatelsky orientované výuce (BOV):

- BOV a aktuální reakce ÚSTR na učebnici Soudobé dějiny, nepochopení podstaty BOV v humanitních předmětech, nepochopení pojetí dané učebnice – je vhodné vysvětlovat, v čem badatelství v humanitních předmětech spočívá. V přírodovědných předmětech podstatu badatelství lidé spíše pochopí.

Podpora čtení a psaní (především metodami kritického myšlení a modelu E-U-R)

Semináře/workshopy pro vzdělavatele (např. čtenářské strategie, čtení v přírodovědných a společenskovedních předmětech) 2x za projekt

Spolufinancováno
Evropskou unií

Akce na podporu čtenářství na ZŠ – pro žáky, (např. dílny čtení/dílny psaní) 4 třídy z daného území

Akce na podporu čtenářství v MŠ – pro děti (čtení s nečtenáři) min. 4 MŠ

Sdílení a vyhodnocení přínosu různých forem podpory pro vzdělávací výsledky žáků (např. tzv. šablon – čtenářská gramotnost, dílny čtení) 1x

Setkávání škol s pracovníky městské knihovny – knižní novinky 3x

Kooperativní učení

Workshop pro vzdělavatele – jak na skupinovou práci 1x za projekt

Sdílení zkušeností s kooperativním učením 1x

Poznámka: komunitní žákovské projekty využívající skupinovou práci jsou zařazeny v implementační aktivitě Podpora občanského vzdělávání a regionální identity: Místně zakotvené učení, učení venku a demokratické procesy ve škole a v obci.

Digitální kompetence

Workshop pro vzdělavatele v oblasti digitálních kompetencí (např. umělá inteligence, aplikace ve výuce) 1x

Sdílení zkušeností pro vzdělavatele v oblasti digitálních kompetencí (např. umělá inteligence, aplikace ve výuce) 1x

Setkání s odborníkem pro rodiče a veřejnost v oblasti digitálních kompetencí/bezpečnosti na internetu 1x

Matematická a finanční gramotnost

Workshop pro pedagogy ZŠ na téma inspirace do výuky matematiky/rozvoj matematiky 1x

Workshop pro pedagogy ZŠ pro rozvoj finanční gramotnosti 1x

Workshop pro pedagogy MŠ pro rozvoj matematické pregramotnosti 1x

Sdílení s možným odborným programem na téma matematika kolem nás/aplikovaná matematika 1x

Klíčové kompetence a rozvoj potenciálu

Sdílení / kulatý stůl k tématu: zajištění kontinuity v podpoře a uplatňování moderních didaktických forem od MŠ přes 1. stupeň až ke 2. stupni ZŠ 1x za projekt

Setkávání malotřídek – vzájemné sdílení/vzdělávání na vybrané téma 1x za projekt

Setkávání mateřských škol – vzájemné sdílení/vzdělávání na vybrané téma 3x za projekt

Seznam materiálů pro rozvoj klíčových kompetencí

Publikace a další materiály do tzv. MAPí knihovničky – min. 2 položky

b) Podpora občanského vzdělávání a regionální identity: místně zakotvené učení, učení venku a demokratické procesy ve škole a v obci

Pracovní skupina pro podporu moderních didaktických forem vedoucích k rozvoji klíčových kompetencí ve spolupráci s dalšími vzdělavateli a zájemci vytvoří regionální učebnici (bude ke stažení na stránkách projektu MAP IV Mnichovohradištsko i vytištěná – distribuována především do škol a zapojených organizací). Některé části regionální učebnice budou aktivně využívat moderní digitální technologie (např. aplikace). Učebnice bude v co největší míře rozvíjet klíčové a oborové kompetence žáků. Některé části učebnice budou též využitelné pro neformální vzdělavatele (např. místní muzeum).

Při tvorbě regionální učebnice bude posilována spolupráce vzdělavatelů s muzeem a knihovnou (kulturní a vzdělávací centrum v území).

Na základě spolupráce s lidmi (především pedagogy) z daného území vzniknou místopisné omalovánky.

Prostřednictvím sdílení dobré praxe a akcí pro žáky bude podporováno zavádění a kvalitní vedení místně zakotveného učení a učení venku. Realizační tým naváže na zkušenosti s těmito tématy z předchozích projektů MAP Mnichovohradištsko. Žáci i učitelé si příklady místně zakotveného učení a učení venku zažijí formou akce v terénu (např. terénní cvičení, literární vycházka apod.). Akce pro žáky s přítomností učitelů budou následně reflektovány učiteli (včetně možnosti diskutovat o prožitém, sdílet vlastní zkušenosti, hledat možnosti odstraňování bariér, které se při místně zakotveném učení a učení venku objevují apod.).

V souvislosti s podporou místně zakotveného učení, učení venku a tvorbou regionální učebnice bude rozšiřována tzv. MAPí knihovnička – zakoupeny budou tituly spjaté s tzv. regionálním vzděláváním, učení venku a místně zakotveným učením.

Členové žákovských samospráv a jejich koordinátoři i zájemci ze škol, kde nyní žákovská samospráva není zřízena, se budou setkávat, čímž se podpoří a zlepší práce žákovských samospráv a bude podpořeno rozvíjení občanských kompetencí žáků i rozvoj podnikavosti, iniciativy a kreativity. Součástí podpory žákovských samospráv budou i sdílecí/vzdělávací aktivity pro pedagogy – pro rozvoj jejich kompetencí v daných oblastech, pro inspiraci k tématu zapojením žáků do chodu školy a obce.

Zájemci z řad žáků škol z daného území se zapojí do žákovských komunitních projektů – dojde k pravidelnému setkávání žáků z různých škol, k podpoře rozvoje občanských i sociálních kompetencí i k podpoře rozvoje podnikavosti, iniciativy a kreativity. Součástí podpory žákovských komunitních projektů budou i sdílecí/vzdělávací aktivity pro pedagogy – pro rozvoj jejich kompetencí v daných oblastech, pro inspiraci k tématu zapojením žáků do chodu školy a obce.

Pro podporu fungování školských rad a rodičovských spolků se uskuteční sdílecí akce s příklady dobré praxe a výjezd za inspirací. Setkání zástupců školských rad a rodičovských spolků též umožní navázání vzájemné spolupráce.

Pro podporu škol i rodičů se uskuteční vzdělávací a sdílecí akce (workshop/praktické cvičení) k tématu komunikace s rodiči a veřejností (PR školy, komunikační kanály...), která umožní získat inspiraci pro komunikaci školy navenek, což podpoří její otevřenost a sníží možné příležitosti pro vznik nepochopení či konfliktu.

Akce budou pojaty tak, aby umožňovaly v největší míře sdílení zkušeností, navazování spolupráce a možnost praktického vyzkoušení si aktivit – zažít si je, získat osobní zkušenost. Důraz je kladen i na reflexi prožitého.

Při realizaci některých aktivit budou využívány materiály vzniklé v rámci projektů OP VVV / OP JAK.

Součástí implementační aktivity je i nákup publikací a dalších materiálů do tzv. MAPí knihovničky.

Implementační aktivity:

Regionální učebnice Mnichovohradištsko

Diskuse k regionální učebnici viz následující bod programu.

Regionální omalovánky pro MŠ

Akce pro žáky zaměřená na podporu místně zakotveného učení a učení venku (4 třídy z daného území)

Sdílení zkušeností a dobré praxe pro pedagogy k tématu místně zakotveného učení a učení venku 1x

Setkávání žákovských parlamentů 2x za projekt (z toho 1x za projekt setkání se zastupiteli města)

Setkávání koordinátorů žákovských samospráv (sdílení/workshop) 2x za projekt

Žákovské komunitní projekty – 1x za projekt

Sdílení pro vzdělavatele / seminář v oblasti žákovských komunitních projektů/participace žáků ve škole a v obci – 1x za projekt

Akce pro vedení škol a pedagogy: setkání s odborníkem / workshop na téma komunikace s veřejností a s rodiči / PR školy 1x za projekt

Sdílení zkušeností a dobré praxe s fungováním školských rad 1x

Sdílení zkušeností a dobré praxe s fungováním rodičovských spolků 1x za projekt

Výjezdy za inspirací k tématu místně zakotveného učení, učení venku, demokracie na školách 2x za projekt

Publikace a další materiály do tzv. MAPí knihovničky – min. 2 položky

c) Podpora pedagogických a didaktických kompetencí pracovníků ve vzdělávání, podpora managementu třídních kolektivů

Bude tvořena příručka pro podporu osobnostně sociálního rozvoje (dramatická výchova).

Učitelé budou rozvíjet své kompetence v oblasti plánování výuky (např. tvorba vzdělávacích cílů hodiny), vyhodnocování výuky – pokroku žáka. A to formou sdílení dobré praxe a zkušeností s aspektem oborových didaktik.

Pro podporu zjišťování motivace žáků k učení se uskuteční seminář pro pedagogy věnovaný motivaci k učení / typologii osobnosti / stylům učení, což umožní lépe porozumět potřebám žáků a rozvíjet jejich potenciál, podporovat celoživotní učení, posilovat vztah k učení.

Diskusně zaměřený je kulatý stůl k proměnám způsobu a obsahu vzdělávání určený zástupcům škol, rodičů i dalších dotčených organizací.

Implementační aktivity

Příručka pro podporu osobnostně sociálního rozvoje (dramatická výchova).

Sdílení dobré praxe a zkušeností na téma hodnocení/plánování výuky (vzdělávací cíle, vyhodnocování výuky s využitím nových strategií plánování výuky a posilování vnitřní motivace učitelů) 2x za projekt
Workshop na téma motivace/typologie osobnosti/styly učení 1x za projekt
Kulatý stůl: Co, jak a proč ve školách učíme? (proměna obsahu a způsobu vzdělávání) 1x za projekt
Publikace a další materiály do tzv. MAPí knihovničky – min. 2 položky

4. Regionální učebnice

Tvorba regionální učebnice

K tématu proběhla diskuse, kde zazněla tato podtémata:

Možná témata do učebnice:

- Overturismus a Český ráj
- Jak chodit na toaletu v lese
- Potravní řetězec – kelímky od jogurtu s obrázky rostlin/zvířat – vzájemně se „požírají“ (jeden kelímek se dává na druhý)
- Zařadit práci s mapou – i geologickou
- Mácha – Valečov, Klášter
- Zemědělství dnes

Podoba publikace:

- Barva písma: černá – lépe se kopíruje, tmavě modrá: působí měkčeji
- Bílý, ne ekologický papír – aby se to dalo kopírovat
- Ikonky po stranách? Ano – ne, které?

Garanti oblastí:

- Terezie Nohýnková: příroda
- Michala Mydlářová: geologie
- Iva Štrojsová: společenskovední tematika, literatura (Šly by použít vytvořené materiály? Pověsti, literární procházky...)
- Koho oslovit?
- Lukáš Umáčený – ilustrace
- Paní Dumková, muzeum: tradice (pozn. v Muzeu Příbor mají zpracovaný pravěk)
- Petr Mazánek – dějiny

Další část k regionální učebnici si již přítomní nestihli projít, nachýlil se konec setkání. Materiál zůstává přípravou na listopadové setkání:

Postřehy z workshopu s Dášou Zouharovou, která se celoživotně regionálním vzděláváním a regionálními učebnicemi zabývá:

Východiskem pro regionální vzdělávání a regionální učebnici je premisa:

Hledej, co zajímavého se dělo či děje kolem nás. Krajina kolem nás je sama učebnicí.

Spolufinancováno
Evropskou unií

Vezměte děti na exkurzi, tematickou vycházku, expedici...

Ať děti poznávají okolí.

Ať zná okolí své školy učitel – ví, kde se nacházejí věci související s jeho oborem.

Je důležité myslet na rozdíl:

Publikace o regionu – informace o regionu, fakta spíše pro učitele x regionální učebnice pro žáky

Důležité je pracovat s kouzlem okamžiku, využít genius loci

Poznámky k tvorbě učebnice:

Každá třída si tvoří vlastní učebnici – výběrem z poskytnutého materiálu učebnice + materiál daného učitele

Formát, podoba:

Formát: žákovské portfolio, šanon na zakládání materiálů pro děti

Elektronické: sešitky jako u Mapováčků dle témat, nedělat objemnou publikaci

Elektronická verze pracovních listů – k volnému stažení, pro možnou aktualizaci

Celá publikace elektronicky

Tištěná verze – pro učitele do škol, pro přehled toho, co učebnice obsahuje

+ šanon pro děti, do kterého si listy vkládají a tvoří tím učebnici

Oddělit část pro učitele a část pro děti: metodika pro učitele, pracovní listy pro žáky

Inspirace: Krasík (šanon), Lanškrounsko (podoba textů, přístup)

Texty:

Psát čtivě – příjemné pro čtenáře

Čtivý úvod

Spíše méně textu

Aktivity pro děti

Velikost písma

Text doplňovat ilustracemi

Ikonky k aktivitám či oblastem

Plánek obce z různých let

Spolufinancováno
Evropskou unií

Ilustrace – Lukáš umáčený,

- Kresby staveb, stromů...
- Černobílé – lze vybarvit, dobře kopírovat

Fotografie

- Vložit formou přílohy do elektronické verze – uživatel si může dle možností vytisknout.
- V tištěné verzi případně vložit do sešitků jako přílohu

Grafika

- Čistá, bez zbytečných ozdůbek apod.

Prostor pro tvoření, fantazii,

Interaktivní prvky, zapojit žáky

ISBN

Info o autorských právech – licence, pod kterou lze sdílet...

Zapojení dětí do PL – tvoří ilustrace – dětské kresby tuší

Možné další části, návaznosti:

Stolní hra...

Projektové vyučování – zadání formou projektu

Úryvky z kroniky

Témata ze ZŠ Podomí

- Kouzlo zapomenutého, historie, zvyky a tradice regionu (Vánoce, Velikonoce, Martin, advent, svatodušní svátky...): *přírodopis, dějepis – historie a tradice regionu, výtvarná výchova – suchá vazba, dovednosti pěstitelské – přežití v přírodě, i neúspěch je výborná zkušenost – brambory vysazené na podzim občanská výchova – vážím si práce různých profesí, úcta k chlebu a k půdě, etapy projektu: žákovský parlament – ředitelna, žáci navrhli koncepci učebny – reakce na požadavek žáků v parlamentu, učitel požádal o dotaci z JMK, žáci realizují vlastní projekt, sedmáci – každoročně přebírají polnosti po předcích a po roce je předávají svým potomkům = udržitelný život beze slov*
- Můj strom lípa – zázraky všedního dne, hlava v korunách stromů

- Čtení v krajině za humny: *EXPEDICE DRAHANSKOU VRCHOVINOU VÝSTUP – SIMULACE JEDNÁNÍ OBCE S INVESTOREM historie – periodické tůně, důsledek hutnictví, keramiky; občanská výchova – občanská společnost – výzkumná expedice – simulace podnikatelského záměru*
- *Vývoj krajiny v souvislostech: EXPEDICE MALÁ HANÁ dějepis a ekologie – přesídlení krajiny při Velké kolonizaci, odlesnění svahů, důsledky – opakované zaplavení Bystřece a jeho zánik; historie hutnictví a železářství v kraji – vykácení původních bukových lesů, rozmanité sakrální prvky a jejich vazba na průmysl; Genius loci za humny – Jan Lucemburský za humny, Jantarová stezka*
- Zázraky v půdě
- Zázraky ve vodě
- Teda, ta voda má ale sílu! Eroze – meandry, narovnání koryt
- Historie na dotek – je v okolí nějaké naleziště?
- Moře, řeky, hory, prvohory a já
- Expedice Hamlíkov historie stavitelství na Dražanské vrchovině – středověk (kámen, dřevo), 19. a 20. st. (došky, vepřovice, břidlice, kámen), český jazyk – článek do školního časopisu, výtvarná výchova – náměty pro výstup s přírodním materiálem i fotodokumentací
- Na hrázi zaniklého rybníka historie rybníkářství na Moravě – příčiny budování i rušení rybníků, vliv na krajinu, hospodaření s vodou v krajině, meliorace apod., polní cesty – komunikační i společenský prvek v krajině, MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA – naše kořeny u německého Hamelnu, keltská oppida
- A tady vykáčíme les a začneme společně hospodařit
- Udržitelný život beze slov, právě sedíme u krbu středověké chaloupky Hamlíkov – Psí žleb – přesídlení krajiny – zánik vesnice – sukcese = návrat A STEJNĚ TO FUNGUJE I NA PLANETĚ ZEMI
- Člověk – špatný hospodář! A co já s tím? Pozorování blízkého, chápání souvislostí, využíváme okamžiky všedního dne
- Tady před 40 léty tekla potok 1 km od školy – co s tím?
- Naše studánka, vodáááááá! fyzika – cesty vody v krajině, chemie – čistota vody ve studánce a okolí studánky, odkud u nás doma teče voda, průřezová témata – mapování studánek a zaniklých rybníků v okolí školy, kam a proč zmizely studánky a rybníky – historický vývoj krajiny
- A tady byl před 200 lety Velký podomský rybník! Proč zanikl? Co s tím?
- Přírodní památka U Žlábku – endemit hořeček český – pochopení souvislostí; je třeba chránit ekosystém, nejen rostlinný druh!
- Dnes a před ?? lety – hledejte rozdíly

ŠVP – příležitost domluvit se, kam jdeme a kterými cestami

Témata z diskuse v MAP Mnichovohradištsko

Nářečí

Slova různých generací

Naše rodina – genealogie

Náhrobky

Pomník 1. sv. války – viz lekce z Maršova DOTEK

Tradice regionu

Otisk velkých dějin v našem regionu

Příklady pojetí regionální učebnic:

Učebnice Lanškrounsko

Regionální „učebnice“ Lanškrounsko“ je tvořena těmito částmi:

1. samotná **Regionální „učebnice“ Lanškrounsko** – na webu rozdělena do tří oblastí – a)
Příroda Lanškrounska;

b) Místo, kde žiji;

c) Putování v čase.

Jedná se o kompletní materiál, který odpovídá tištěné „učebnici“ včetně lekcí, které se do tištěné verze nevešly (**Památky obcí** – v tištěné verzi je „vzorová“ lekce Památky obcí – Luková, na webu jsou nahrané památky dalších obcí – Cotkyně, *Damník, Dolní Čermná, Horní Čermná, Horní Heřmanice, Horní Třešňovec, Lanškroun, Luková, Ostrov, Rudoltice, Tatenice, Výprachtice a Žichlínek*. Součástí každé lekce je prezentace *Obrázky památek* (v podobě PowerPoint prezentace a pdf dokumentu).

1. **Čtenářské lekce** – *Boža Modrý, Lanškrounské rybníky, Poselství Tesly, Z Lanškrouna až na Mars, Jak se žilo za první republiky*. Čtenářské lekce využijete pro rozvoj čtenářské gramotnosti. Součástí čtenářské lekce *Jak se žilo za první republiky* je také obrazová příloha (dobové fotografie, které pocházejí z fotoarchivu pana Karla Uhlíře) v podobě prezentace, obrázků a pdf souboru. Autorkou lekcí je Mgr. Martina Teichmannová.

- **Lapbooky** – *Lapbook Lanškroun* a *Lapbook pro obce Lanškrounska*. Doplnkový materiál, který je plný interaktivních prvků (skládaček) a který bude bavit všechny, bez rozdílu věku. Autorkou lapbooků je Mgr. Bc. Žaneta Hrubešová.
- **Mapy** – mapy, které se týkají Lanškrouna (poskytnuto Infocentrem Lanškroun) – *centrum, rybníky, památky a zajímavosti, turistické cíle, průmysl, sport*. Mapy obcí – mapy, které využijete pro některé lekce z části Místo, kde žiji. Zatím zde najdete mapu *Damník, Luková, Ostrova a Žichlínek*. Zbývající mapy obcí budou na web doplněny postupně. Mapy obcí pro potřeby lekcí upravila Mgr. Markéta Jurková.
- **Písničky** – nečekané a příjemné zpestření materiálu. Autorkou písní je Mgr. Miroslava Vychytová.

- **Po stopách Dušana Šlahory** – lekce v podobě hledačky – questingu. Hledačka je nápadem a dílem manželů Teichmannových, s grafickou podobou pomohla Mgr. Bc. Žaneta Hrubešová.
- **Cestovní deník** – aktivita, která propojuje všechny lekce. Tisk je potřeba nastavit oboustranně, deník je připravený jako tisk knížky. Využijte deník v hodině nebo ho připravte žákům na prázdniny – možností je několik. Autorkou aktivity je Mgr. Bc. Žaneta Hrubešová.
  1. **Já mám, kdo má** – hra, kterou využijete na celém prvním stupni. Kartičky, které jsou rozděleny do tří úrovní – lehká úroveň (2. třída), těžší úroveň (3.–4. třída) a nejtěžší úroveň (5. třída a výš). Pro přehlednost jsou jednotlivé úrovně barevně odlišeny. Autorkou aktivity včetně kreseb je Mgr. Bc. Žaneta Hrubešová.
  1. **Metody a postupy** – přehled metod a postupů použitých (případně zmíněných) v Regionální „učebnici“ Lanškrounsko. Doplňkový materiál je dílem Mgr. Bc. Žanety Hrubešové a Mgr. Michaely Čadové.
  1. **Osobnosti Lanškrounska** – přehled osobností známých i méně známých, které jsou spojeny s obcemi na Lanškrounsku. Součástí jsou nápady, co by se na jejich příkladu mohlo demonstrovat. Přehled osobností sestavil a sepsal Mgr. Vlastimil Novák.
  1. **Pověsti Na besedě** – Pověsti Lanškrounska jsou převzaty z knihy Václava Zdeňka Hackenschmieda NA BESEDĚ. Se souhlasem Mgr. Radima Duška ze Státního okresního archivu Ústí nad Orlicí byly přepsány pověsti těchto obcí – *Albrechtice, Cotkytle + Herbortice, Čenkovice, Čermná, Damníkov, Dolní Třešňovec, Horní Heřmanice, Horní Třešňovec, Lanškroun, Luková + Květná, Ostrov, Rudoltice, Sázava, Trpík, Výprachtice, Žichlínek*. Pověsti téměř slovo od slova přepsala Mgr. Michaela Čadová.
  1. **Regionální výzva** – další z aktivit, která propojuje celou Regionální „učebnici“ Lanškrounsko. Forma záložky, kterou můžete využít podle sebe. Autorkou nápadu a kreseb je Mgr. Bc. Žaneta Hrubešová.

Témata pro učebnici:

Jména vyskytující se v rodinách – zakotvenost rodů v okolních vesnicích či obcích, příjmení v naší obci

Školní zahrada – imitace toho, jak byla dříve zahrádka a zahrada na venkově u stavení/statku (hospodaření, hospodářská zvířata, rostliny, byliny, ekosystém louka, les...), stavění kamenné zidky, výsadba stromů a jejich střihání

Expedice – spojení se simulací jednání obce s investorem, čtení na hradě a přespávání, osídlování krajiny (co lze vyčíst v krajině – původní sídla, cesty...), půda, voda – co zde nalezneme, eroze v krajině, stavitelství kolem nás, zaniklé rybníky, koloběh – vznik a zánik obcí, dobrý x špatný hospodář (eroze půdy, vyschlý potok), čištění studánky, endemité, současné a historické fotografie

Adventní dílny, pečení vánočky, adventní večere při svíčkách

Chápat svět jako organismus – nejsou to samostatné předměty

genealog – otázky pro prarodiče
muzejní téma svateb

Spolufinancováno
Evropskou unií

učitelské portfolio
jak téma uchopit na 2. stupni, jak integrovat vzdělávací oblasti
naučná stezka
propojování vyučovacích předmětů
metodika, zapojení dramatické výchovy
regionální literatura

Koncepce regionální výuky v ZŠ Podomí

5. třída: Mám rád – Genius loci (terénní výuka, expedice)

6. třída: Přebírám zodpovědnost – Překročení Rubikonu (Cirsium)
Poznávám domov – Tady jsem doma, O vesnici regionu

7. třída: Porovnávám biotopy rodného kraje

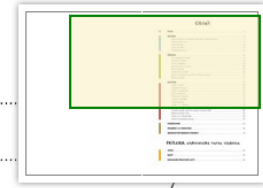
8. a 9. třída: Udržitelný rozvoj regionu – cesta k aktivnímu občanství (řeším problém, územní plán,
veřejné projednání, strategie rozvoje obce/regionu)

9. třída: Charitativní akce (chudoba = GP; Zak. Ukrajina, UNICEF aj.)
Malá maturita – přesvědč nás, že se prosadíš!

Obsah

ÚVOD	7
KRAJINA	
Před Chlumem, za Chlumem aneb není Chlum jako chlum	7
Pískovec kolem nás	9
Voda nad zlato	14
Cestou necestou	19
Krajina promlouvá	24
PŘÍRODA	30
Pro začátek trochu faktů	31
Divočina ve městě	33
Život v zahradách	38
Barevná krása za humny	40
Přírodní klenoty	46
Detektivem v přírodě	50
Bádání v zámeckých parcích a městských sadech	53
Měnící se krajina	57
HISTORIE	62
Hořice - pravěk	63
Za starými Slovany	65
Hořice ve středověku	67
Erby v Podchlumí	69
Strozziové v Hořicích	71
Hořicko v létě 1866	73
Hořické trubičky	75
Hořice - J. L. Jandera	76
Karel Jaromír Erben a jeho Kytice	77
Zmizelí sousedé aneb „Po stopách hořických Židů“	80
Město kamenné krásy	83
Hořice za 1. světové války	85
Slavné motocyklové závody	87
PODĚKOVÁNÍ	89
PRAMENY A LITERATURA	90
INSPIRATIVNÍ WEBOVÉ STRÁNKY	91

ŘÍLOHA elektronické verze učebnice

VIDEA	92
MAPY	96
DOPLŇUJÍCÍ PRACOVNÍ LISTY	96

Regionální učebnice Střední Krkonoše a Podkrkonoší

1. MÍSTO, KDE ŽIJÍ 6
  - 1.1 Adresa 6
  - 1.2 Městský úřad 14
  - 1.3 Důležitá místa pro život, služby 15
  - 1.4 Doprava 16
  - 1.5 Vrchlabí, obec s rozšířenou působností 17
  - 1.6 Katastr Vrchlabí, ochrana přírody a územní plán 18
  - 1.7 Znaky obcí, původ jména a význam znaku 20
  - 1.8 Počty obyvatel 21
2. PŘÍRODA KRKONOŠ 26
  - 2.1 Výlet s páťáky na Sněžku 26
  - 2.2 Fauna 30
  - 2.3 Flóra 34
  - 2.4 Geologická stavba 38
  - 2.5 Geomorfologie 44
  - 2.6 Krkonošský národní park 46
3. PUTOVÁNÍ ČASEM 48
  - 3.1 Mezi faraony 48
  - 3.2 V zemi antických bohů 49
  - 3.3 Mezi Kelty 50
  - 3.4 Středověk 52
  - 3.5 Putování s J. A. Komenským 53
  - 3.6 Napoleon Bonaparte 54
  - 3.7 Druhá světová válka 55
  - 3.8 Návrat domů 56
  - 3.9 Přehled nejdůležitějších událostí regionu 57
4. HISTORIE Z LETADLA 58
  - 4.1 Historie Vrchlabí 58
  - 4.2 Vrchlabské okolí 59
5. KRAKONOŠ A TRAUTENBERK 63
  - 5.1 Krakonoš 63
  - 5.2 Trautenberk 64
  - 5.3 Stolujeme s Krakonošem 65
6. ÚRYVKY Z KRKONOŠ I 67
  - 6.1 Příběhy paní Kubátové 67
  - 6.2 Příběhy paní Šimkové 73
7. ÚRYVKY Z KRKONOŠ II 80
  - 7.1 Čítanka východních Krkonoš 80
  - 7.2 Muderlanti zpod Žalýho 85
8. BÁJE A POVĚSTI 88
9. ARCHITEKTURA A STAVEBNÍ SLOHY 93
  - 9.1 Stavební slohy 93
  - 9.2 Najdi, poznej, přiřaď 94
10. HOSPODÁŘSTVÍ V REGIONU 99
  - 10.1 Historie 99
  - 10.2 Současný průmysl 103
  - 10.3 Služby – cestovní ruch, lázeňství, Horská služba 107
  - 10.4 Zemědělství 110

Spolufinancováno
Evropskou unií

- 11. UDRŽITELNÝ ZPŮSOB ŽIVOTA 113
  - 11.1 Energie 113
  - 11.2 Světelný smog 117
  - 11.3 Třídění a recyklace 117
  - 11.4 Doprava 118
  - 11.5 Šetrné nakupování 119
  - 11.6 Krajinný ráz 120
  - 11.7 Kořeny mé rodiny 122
- 12. SKIAREÁL MATEMATICKÝ 124
- 13. SLAVNÉ OSOBNOSTI REGIONU 130
  - 13.1 Sport 130
  - 13.2 Přírodní vědy 134
  - 13.3 Kultura 136
- 14. SMART REGION VE VRCHLABÍ 139
- 15. POUŽITÁ LITERATURA 140

Další zajímavé:

Okříšky

A. Dějepis

A1. Od pravěku po středověk	2
A2. Jak se žilo dříve	6
A3. Rozvoj zemědělství, řemesel a obchodu	12
A4. 	
A5. Stavební slohy	17
A6. Jen lidé školou vzdělaní vpravdě lidmi jsou	21
A7. Století páry	25
A8. Spolková činnost	29
A9. Průběh a závěr 2. světové války	32
A10. A jak to bylo dál	36

B. Český jazyk

B1. Ukázky z regionální beletrie	2
B2. Ukázky z regionální poezie	13
B3. Pověsti z okolí Okříšek	17
B4. Archiválie	20

C. Zeměpis

C1. Doprava	2
C2. Kde bereme na Vysočině energii	10
C3. Krajina mého srdce	13
C4. Typy vesní 	16
C5. Práce s historickými mapami	22

D. Přírodopis

D1. Každý čas má svůj čas	4
D2. Pozorování ptáků na krmítku	18
D3. Pozorování ptáků v terénu	21
D4. Pobyťová znamení	27
D5. Rostlinná výroba	35
D6. Savci jako hospodářská zvířata	37
D7. Lesy a stromy v okolí Okříšek	38
D8. Okříšský potok	43
D9. Přírodně cenná území v okolí Okříšek	46

E. Matematika

E1. Dělení dvojciferným a trojciferným dělitelem	2
E2. Procenta a promile	6
E3. Funkce	9
E4. Tělesa	12

F. Mapy

 Mapa okolí Okříšek	
Historická mapa okolí Okříšek	
Plán stýse Okříšky	

Bíteško

Úvod	1		
Použité zdroje	4		
1. Poloha	5		
2. Příroda kolem nás	5		
2.1. Horopisné členění	6		
2.2. Klimatické podmínky	6		
2.3. Vodstvo	8		
2.4. Geologická stavba	10		
2.4.1. Horniny	10		
2.4.2. Nerostné suroviny	12		
2.4.3. Minerály	15		
2.5. Půda	18		
2.6. Krajina	19		
2.7. Ekosystémy Bítešska	20		
2.7.1. Lesy	21		
2.7.2. Louky, pastviny a pole	24		
2.7.3. Voda a její okolí	27		
2.7.4. Lidská sídla, zahrady, parky	29		
2.8. Druhá pestrost – biodiverzita	30		
2.9. Ochrana přírody	32		
2.9.1. Chráněná území	32		
2.9.2. Chráněné druhy	35		
2.9.3. Ochrana dřevin a památné stromy	37		
2.10. Příroda a člověk	38		
3. Historie Velké Bíteše	41		
3.1. Nejstarší osídlení	41		
3.2. Středověk, vznik a vývoj města	42		
3.3. Období novověku	44		
3.4. Velká Bíteš	49		
3.5. Velká Bíteš za 2. světové války	50		
3.6. Velká Bíteš v období 1945–1989	52		
3.7. Další střípky z historie	54		
4. Památky Velké Bíteše	57		
4.1. Kostel	57		
4.2. Další významné stavby a místa	59		
4.3. Zaniklé technické objekty	62		
4.4. Kapličky, kříže, smírčí kameny	64		
4.5. Sochy a pomníky	65		
5. Struktura a funkce obce (města)	67		
5.1. Obecný výklad (vysvětlení pojmů)	67		
5.2. Město Velká Bíteš	68		
5.2.1. Strukturní zóny Velké Bíteše	68		
5.2.2. Katastrální území města	69		
5.2.3. Řízení města	69		
5.3. Občané obce	71		
5.4. Rozpočet obce	71		
5.5. Územní plán obce	71		
6. Obce regionu Bítešska	72		
6.1. Vymezení pojmu region	72		
6.2. Život na vesnici	72		
6.3. Jak tomu kdysi bývalo ve vedení obcí	73		
6.4. Vymezení regionu Bítešska	73		
6.5. Přehled obcí regionu Bítešska	74		
Bezděkov	74		
Borovník	75		
Březí, Ondrušky	76		
Březka	77		
Březské	78		
Heřmanov	79		
Holubí Zhoř	80		
Jáchymov	81		
Jestřabí	82		
Jindřichov	83		
Katov	84		
Košíkov	85		
Krokočín	86		
Křižínkov	87		
Křoví	88		
Lesní Hluboké	89		
Lubné	90		
Ludvíkov	91		
Milešín	92		
Níhov	93		
Nové Sady	94		
Ořechov, Ronov	95		
Osová Bítýška, Osová	96		
Pánov	99		
Přibyslavice, Radoškov	100		
Ruda, Lhotka, Křeptovský dvůr	102		
Skřínářov	103		
Vlkov	104		
Záblatí	105		

REGIONÁLNÍ ČÍTANKA

7. Lidé	106	1. Vzpomínky rodáků na domov a vyznání rodnému městu	134
7.1. Osobnosti	107	Bíteš mého dětství	134
7.1.1. Malé setkání s osobnostmi města Velká Bíteš	107	Vzpomínka na rodné město	135
7.1.2. Pohled za humna	112	Tenkrát doma	136
7.2. Spolky – spolčení – organizace	113	Mé město	136
7.3. Lidová kultura Bítešska	118	Návrat 138	
7.3.1. Vesnické sídlo a dům	118	Osvobození Velké Bíteše	137
7.3.2. Zaměstnání a obživa	119		
7.3.3. Lidový kroj	120	2. Setkání s dílem osobností z blízkého okolí	138
7.3.4. Lidové zvyky	121	Jak se čert učil od Jana na housle hrát	138
7.3.5. Lidová zbožnost	121	Rodný kraj	139
7.3.6. Lidová hudba a tanec	122	Recept na hastrmánky	140
7.3.7. Současnost	123		
7.3.8. Nářečí	124	3. O osobnostech	141
		Rozhovor s Františkou Kožnarovou	141
8. Práce	125	Poslední Toufar	141
8.1. Zemědělství	125	Dějiny města Velké Byteše	142
8.2. Lesnictví	127		
8.3. Průmysl	129	4. Pověsti	142
8.4. Služby	130	O velkém zvonu, svini a pasače	142
8.5. Doprava	131	Památná borovice u Korbela	143
		Pověst o sedmi dlábkách	143
9. Základní škola Velká Bíteš	132	Vlčí jáma	144

PŘÍLOHY

Geologická mapa / Mapa ložisek
Ekosystémy les / louka; potok / rybník
Obrázky organismů
Historická mapa Bítešska (2. vojenské mapování z roku 1838)
Plán města Velké Bíteše

Moravské Budějovice a okolí

OBSAH

Úvod	5	5. Divočinou	49
Na začátku cesty	6	<i>Za Tajemstvím</i>	
1. Městem	7	5.1 / Mystická krajina	53
<i>Od obzoru k dlažebnímu kameni</i>		5.2 / Mýty a legendy	53
1.1 / Minulost a budoucnost města	11	5.3 / Cestující Evropan	54
1.2 / Co skrývá podzemí	12	5.4 / Lidová slovesnost	54
1.3 / Řemesla	12	5.5 / Romantické stavby	55
1.4 / Když okna vyprávějí	13	5.6 / Přirozený les	56
1.5 / Hledá se erb	14	5.7 / Záchrana divočiny	56
1.6 / Pomístní názvy	14	6. Prostorem	57
1.7 / Stromy ve městě	16	<i>Široká náruč</i>	
1.8 / Městská zeleň	16	6.1 / Barokní krajina	62
2. Předměstím	17	6.2 / Idea baroka	62
<i>Hrnečku, dost!</i>		6.3 / V zámku a podzámčf	63
2.1 / Osídlení krajiny	22	6.4 / Vzhůru na zámek	64
2.2 / Člověk v krajině	22	6.5 / Zámecká zahrada	65
2.3 / Pohled na město	24	6.6 / Oživlý park	66
2.4 / Dopravní spojení	24	6.7 / Regionální umělci	66
2.5 / Druhá světová válka	25	6.8 / Harmonie a disharmonie krajiny	67
3. Okrajem sídla	27	6.9 / Suburbanizační past	68
<i>Země beze jména</i>		7. Venkovem	69
3.1 / Město bez aut	32	<i>Kořeny</i>	
3.2 / Paměť krajiny	32	7.1 / Lidské osudy	74
3.3 / Cesty krajinou	33	7.2 / Ráz krajiny	74
3.4 / Stabilita krajiny	33	7.3 / Zemědělství dříve a dnes	75
3.5 / Dopravní stavby	34	7.4 / Napřfč generacemi	75
3.6 / Kulturní krajina	35	7.5 / Vesničko má středisková	76
3.7 / Archeologické nálezy	35	7.6 / Zvyky a tradice	77
3.8 / Mlýny a vodníci	36	7.7 / Technologie zemědělství	78
3.9 / Ztracené komunity	36	8. Krajinou odpočinku	79
3.10 / Odkaz židovské kultury	37	<i>Volný jako pták</i>	
4. Podmaněnou krajinou	39	8.1 / Svobodný život	84
<i>Černé hřbiny a nadoblačné výšiny</i>		8.2 / Zpět k přírodě	84
4.1 / Vývoj písma	44	8.3 / Bydlení mimo město	85
4.2 / Regionální pověsti a poustevníci	44	8.4 / Slang a přezdívky	85
4.3 / Stavba jako svědek	45	8.5 / Spolkový život	86
4.4 / Zemědělská krajina	45	8.6 / Rybníkářství	87
4.5 / Vzhůru pod zem!	46	8.7 / Život ve vodě	88
4.6 / Skrytá tvář země	47	8.8 / Naučná stezka	88
4.7 / Hospodářský les	47	8.9 / Rodný kraj	89
		Na konci cesty	91
		Seznam fotografií	92
		Seznam literatury	93

Které otázky vás k učebnici napadají?

Jakou bude mít formu?

- a) tištěná verze – formát karis bloku, do kterého si žáci vkládají jednotlivé listy a tím si učebnici tvoří
- b) elektronická verze ke stažení na webu

Možnost vkládat si materiály do šanonu/portfolia

Kde začíná a kde končí region?

Uvést informace, které jsou specifické pro region, neopakovat informace z učebnice

Která témata bude obsahovat? Čemu se bude věnovat?

Jaké bude mít pojetí? Co bude rozvíjet?

Dostatečný prostor pro práci žáka, jeho nápady

Kompetence: znalosti, dovednosti, postoje

Zajímavé učebnice/jejich pojetí:

Krajinou našeho regionu. Moravské Budějovice a okolí

Okříšky a okolí

Krasíkova učebnice o Moravském krasu a Blanensku

Regionální učebnice Říčany

Naše Tvarožná

Možnosti uchopení regionu:

- a) naučná stezka: virtuální, tabule, přenosná
- b) portfolio: žákovské, učitelské
- c) regionální učebnice: brožura, čítanka, modelové příklady, pracovní listy, metodiky, interaktivní část učebnice

žákovské portfolio formou šanonu

Lektorka poskytla i seznam materiálů:

Materiály zdarma ke stažení:

Lipka –školské zařízení pro environmentální vzdělávání Brno

Metodika tvorby regionální učebnice –

Chaloupky o.p.s. a lesní mateřská škola

ZŠ: Okříšky a okolí

ZŠ: Regionální učebnice Bítešsko

SŠ: Regionální učebnice Moravské Budějovice a okolí

V případě potíží se stažením pište na adresu: dasa.zouharova@lipka.cz

1. st. ZŠ: Perla Slezska –Hradec nad Moravicí a jeho okolí

Říčansko-regionální učebnice

Digitální verze

Regionální učebnice AŤ MĚ TRČKA TRKNE

Digitální verze –ke stažení

<https://www.muzeumhb.cz/regionalni-ucebnice-vlastiveda/>

<https://www.muzeumhb.cz/regionalni-ucebnice-prirodoveda/>

<https://www.muzeumhb.cz/regionalni-ucebnice-dejiny/>

• Podpora vzdělávání – MAP ORP Havlíčkův Brod IICZ.02.3.68/0.0/0.0/17_047/0009029

• Podpora vzdělávání –MAP ORP Světlá nad Sázavou II CZ.02.3.68/0.0/0.0/17_047/0008981

Investiční záměr hýbe obcí (Dáša Zouharová, Lipka)

simulační hra o zapojení veřejnosti do řešení problému,

metodický materiál pro učitele, didaktické náměty

ZŠ a MŠ Podomí – web školy

Hana Kühnlová: Život v našem regionu: pracovní učebnice. 2007

5. Klíčové kompetence

Téma se přesouvá na další schůzku PS.

Klíčové kompetence v předškolním vzdělávání:

kompetence k učení

kompetence k řešení problémů

kompetence komunikativní

kompetence sociální a personální

kompetence činnostní a občanské

Klíčové kompetence v základním vzdělávání RVP:

kompetence k učení;

kompetence k řešení problémů;

kompetence komunikativní;

kompetence sociální a personální;

kompetence občanské;

kompetence pracovní.

Hlavní směry revize RVP:

NÁZVY KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ	AKTUALIZACE/ZPŘESNĚNÍ
Kompetence k učení	Včetně rozhodování a převzetí odpovědnosti za vlastní učení.
Kompetence k řešení problémů	Budou explicitně obsahovat kognitivní soft skills, např. kritické myšlení.
Kompetence komunikační	Navazují na čtenářskou gramotnost, ale jsou širším pojmem.
Kompetence sociální a personální	Budou explicitně rozšířeny o principy wellbeingu.
Kompetence občanské	Budou explicitně rozšířeny o vzdělávání pro udržitelný rozvoj.
Kompetence pracovní	Včetně zaměření na podnikavost.
Kompetence digitální	Budou explicitně obsahovat schopnost bránit se dezinformacím a manipulacím.
Kompetence kulturní	Bude se jednat o nadoborové kompetence, budou obsahovat např. tvořivost.

Základní (pre)gramotnosti

Čtenářská (čtení a psaní)

Matematická

Oborové gramotnosti

Přírodovědná

Finanční

Mediální

Počítačová

Občanská

Hlavní směry revize RVP:

1) Základní gramotnosti (prolínající všemi oblastmi a obory)

- Čtenářská (včetně pisatelské)
- Matematická

2) Oblastní/oborové gramotnosti

- Budou stanoveny odborníky na jednotlivé vzdělávací oblasti, případně obory, při práci na RVP.

Gramotnosti a kompetence budou nově pojaty jako stupňovité a budou formulovány v několika úrovních. Budou tedy vnímány jako kontinuum, jako cesta, nikoli cíl. Počet úrovní musí být zvolen tak, aby byl co nejnáze realizovatelný v praxi. Je důležité, aby bylo možné též jednotlivé úrovně gramotností a kompetencí sledovat.

6. Témata přítomných - průběžně při diskusi k probraným bodům

7. Termíny schůzek, rozloučení

Listopad – termín byl upřesněn po e-mailu po schůzce: 14. 11. 2023, 16:00–18:00 h, kancelář MAP.

Záznam vypracovala: Mgr. Iva Štrojsová

